

ЛАБАРАТОРНАЯ ДЫЯГНОСТЫКА ЁРАЦЫСТЫТУ Ё СЎНАМАТАК

Урацыстыт з'яўляецца шырока распаўсюджаным, але досыць рэдка прыжыццёва дыягнастуемай хваробай свінаматак. Разам з тым, цесная ўзаемасувязь органаў мачавой і палавой сістэм непазбежна суправаджаецца перадачай запалення «па працягу» пры развіцці падобнага працэсу ў мачавой бурбалцы. У сувязі з гэтым узнікае своеасаблівае «заганнае кола», калі запаленне ў мачавой бурбалцы становіцца прычынай развіцця запалення ў матцы і наадварот. Недастаткова эфектыўныя дыягнастычныя мерапрыемствы ў дачыненні да хвароб мачавой сістэмы свінаматак вядуць да адсутнасці своечасовых лячэбна-прафілактычных мерапрыемстваў і пераходу хвароб да хранічнага цяжэння. Вынікам становіцца парушэнне рэпрадукцыі свінаматак, памяншэнне выхаду тэхналагічных парсючкоў, гіпо-і агалактыя, а канчаткова - ранняя выбракоўванне свінаматак і няпоўная рэалізацыя імі генетычнага патэнцыялу [3].

Прычынай нясвоечасовай дыягностыкі ў большасці выпадкаў становяцца недастаткова вызначаныя клінічныя адзнакі і немагчымасць іх своечасовага вызначэння ў канкрэтных жывёл, а таксама неабходнасць правядзення лабараторных даследаванняў мачы. Пад тэрмінам «лабараторныя даследаванні» у большасці выпадкаў маюць на ўвазе даследаванні, якія праводзяцца ва ўмовах стацыянарных устаноў, абсталяваных вымяральным абсталяваннем і камплектам рэактываў. Улічваючы тое, што асновай прыжыццёвай дыягностыкі ёрацыстыту з'яўляюцца лабараторныя даследаванні мачы, робіцца зразумела, што ва ўмовах прамысловай тэхналогіі, вывучэнне якасцей мачы ў лабараторных умовах не заўсёды магчыма. У гэтай сувязі пад тэрмінам «лабараторная дыягностыка» варта разумець даследаванні мачы, якія праводзяцца з выкарыстаннем экспрэс-тэстаў (дыягнастычных стужак) [1, 2].

Мэтай нашых даследаў стала вывучэнне дыягнастычных магчымасцяў экспрэс-даследаванняў мачы свінаматак для прыжыццёвага выяўлення ёрацыстыту.

Ва ўмовах прамысловага комплексу пры натуральным мачавыпусканні былі атрыманы 20 порцый мачы ў свінаматак праз 1-5 дзён пасля парашэння. Жывёлы ўтрымліваліся ў індывідуальных станках участка парашэння. Усе свінаматкі пры візуальным аглядзе былі клінічна здаровыя (на момант атрымання мачы). У ёй пры дапамозе тэст-стужак Combina 11S быў вызначаны шэраг хімічных паказчыкаў.

Намі былі атрыманы наступныя вынікі: бялок адсутнічаў у мачы 50% свінаматак, меў паказчык у адзін «+» у 20%, «++» - у 25%, а ў «+++» - у 5%, кроў (эрытрацыты) – адпаведна 45%, 20%, 25% і 10%, лейкоцыты – 75%, 10%, 10% і 5%.

Нітрыты адсутнічалі ў мачы 18 свінаматак і былі вызначаны ў 2 порцыях мачы.

Як вынікае з дадзеных табліцы, у паловы абследаваных свінаматак пасля парашэння былі вызначаны біяхімічныя змяненні ў мачы, характэрныя для ёрацыстыту - пратейнурыя і гематурыя рознай інтэнсіўнасці. У пяці свінаматак ў мачы былі вызначаны лейкоцыты, а ў дзвюх - нітрыты. Лейкацытурыя і нітрытурыя таксама характарызуюць запаленчыя змяненні ў органах мочавывядзення, у тым ліку і ў мачавой бурбалцы.

Выход за межы крывяносных сасудаў вадкай часткі крыві, багатай бялком, і форменных элементаў у стадыю эксудацыі запаленчага працэсу абумовілі з'яўленне ў мачы пратэіна, эрытрацытаў і лейкоцытаў. Размнажэнне ў мачы бактэрыі прывяло да развіцця нітрытурыі.

Да важнага моманту дыягностыкі варта аднесці тое, што змяненне фізічных уласцівасцяў мачы (колера і кансістэнцыі) было вызначана толькі ў двух выпадках. Мача ў дадзеных свінаматак мела колер «мясных памыяў» і глейкую кансістэнцыю. Ва ўсіх астатніх выпадках мача была афарбаваная ў розныя адценні жоўтага колеру і мела вадзяністую кансістэнцыю. Гэта падкрэслівае неабходнасць правядзення экспрэс-дыягностыкі.

Таким чином, проведена експрес-діагностика показала наявність у свиняток після парашення змінень, характерних для ураженості. Ця патрабує включення у схему діагностичних заходів дослідження мачи і розпрацювання на основі виявлених змінень адекватних лічєбних і профілактичних заходів.

Література. 1. Петровский, С. В. Клинико-лабораторная диагностика уроцистита у свиноматок в условиях промышленного комплекса / С. В. Петровский, И. В. Рубаник // Экологическое состояние природной среды и научно-практические аспекты современных ресурсосберегающих технологий в АПК: материалы Международной научно-практической конференции, г. Рязань, 16-17 февраля 2017 г.- Рязань: ФГБОУ ВО РГАТУ.- С. 219 – 223. 2. Рубаник, И. В. Изменение некоторых показателей воспроизводства свиноматок при уроцистите / И. В. Рубаник, С. В. Петровский // Актуальные вопросы производства продукции животноводства и рыбоводства: материалы Международной научно-практической конференции, г. Саратов, 2 – 3 марта 2017 г.- Саратов: ФГБОУ ВО Саратовский ГАУ. - С. 236 – 239. 3. Рубаник, И. В. Профилактика уроцистита у свиноматок с соблюдением экологических аспектов ведения животноводства / И. В. Рубаник; науч.рук. С. В. Петровский // Знания молодых – будущее России: материалы XV Международной студенческой научной конференции, г. Киров. – Киров: ФГБОУ ВО Вятская ГСХА, 2017. - С. 321 – 323.

УДК 619:616.62-003.7-07:636.8

ПЛАТОНОВА А.А., студент

Научные руководители: **САМСОНОВА Т.С.**, канд. биол. наук, доцент;

ЛЕВИЦКАЯ Т.Т., ассистент

ФГБОУ ВО «Южно-Уральский государственный аграрный университет»,

г. Троицк, Российская Федерация

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ДИАГНОСТИКИ УРОЛИТИАЗА У КОТОВ В УСЛОВИЯХ ВЕТЕРИНАРНОЙ КЛИНИКИ «ВЕСТА» Г. ЧЕЛЯБИНСКА

Введение. Заболевание мочевыводящих путей кошек на современном этапе по частоте регистрации и количеству летальных исходов занимает одно из ведущих мест. Повышенный интерес обусловлен необходимостью решения проблем диагностики, лечения и профилактики мочекаменной болезни, характеризующейся затяжным течением, частыми рецидивами и высокой смертностью среди пациентов.

Мочекаменная болезнь (*Urolithiasis*) – это хронически протекающее заболевание, характеризующееся нарушением кислотно-щелочного равновесия, минерального, эндокринного и витаминного обменов и образованием мочевых камней, которые формируются в почечной лоханке, мочевом пузыре и уретре. Болезнь проявляется спорадически и в виде эндемий [1, 3].

В последние годы прослеживается тенденция увеличения количества больных уролитиазом животных, особенно в крупных городах, где коты лишены физиологически нормальных условий жизни. Сказывается также высококонцентратный сухой тип кормления на фоне ограниченного водопоя, моциона, а также нерегулярность реализации половых функций животных. По данным Всемирной ассоциации ветеринарных врачей, уролитиаз у кошек встречается чаще, чем у собак. Из общего числа кошек и собак, наблюдавшихся в ветеринарных клиниках, примерно у 7 % кошек и 3% собак диагностируется мочекаменная болезнь. Мочекаменная болезнь – полиэтиологичное заболевание. На развитие уролитиаза оказывают влияние как эндогенные, так и экзогенные факторы [1].

Диагностика и своевременное лечение котов, больных мочекаменной болезнью, являются основной проблемой в ветеринарной медицине. Это заболевание на ранней стадии является трудно диагностируемым, поэтому для установления точного диагноза необходим